

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu II / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO*	istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303); politolog (COR 263304). Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations), (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2310 - Profesori universitari și asimilați / Acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria României în secolul XX			2.2. Cod disciplină		I. 2202				
2.3. Titularul activității de curs			Conf. univ. dr. Sorin Arhire								
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Dr. Dragos Ursu								
2.5. Anul de studiu		II	2.6. Semestrul		II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					26
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
d. Tutoriat					4
e. Examinări					4
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	72
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	78
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	150
3.10 Numărul de credite**	6

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Istoria modernă a României.
4.2. de competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C4. Comunică constatări științifice - împărtășește cu publicul larg constatările și entuziasmul recent în domeniul științei, sporește cunoștințele, aprecierea și înțelegerea științei de către public, promovează utilizarea rezultatelor în formarea de opinii. C10. Prezintă argumente în mod convingător - prezintă argumente în cursul unei negocieri sau al unei dezbateri sau în scris, în mod convingător, pentru a obține sprijinul maxim pentru cauza pe care o reprezintă vorbitorul sau scriitorul.
Competențe transversale	CT1. Predă istorie - oferă instrucțiuni elevilor și studenților în ceea ce privește teoria, practica și cercetările istorice și, în special, în ceea ce privește subiecte cum ar fi istoria Evului Mediu, metodele de cercetare și critica surselor de informație.

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu cele mai importante evenimente și fenomene ce au avut loc în secolul XX, în istoria României, punându-se accentul pe înțelegerea corectă a acestora, și nu pe memorarea mecanică a unor date, evenimente sau localități.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi de analiză și interpretare a datelor istorice.

8. **Conținuturi***

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Curs introductiv 1.1. Aspecte cronologice. 1.2. Probleme de metodologie. 1.3. Bibliografia de bază a cursului.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C2. Românii în primele două decenii ale secolului XX 2.1. Cadrul general al evoluției României la început de veac. 2.2. Românii din afara frontierelor României (1901-1914). 2.3. Actele de Unire din 1918 (Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia).	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C3. Regimul politic din România (1918-1938). 3.1. Regimul electoral în perioada 1918-1938. 3.2. Regimul constituțional în perioada 1918-1938. 3.3. Forma de guvernământ în România anilor 1918-1938.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C4. Sistemul partidelor politice din România în perioada 1918-1938 4.1. Dinamica sistemului partidelor politice. 4.2. Partide democratice: liberalism, conservatorism, naționalism, național-tărănism, social-democrație. 4.3. Extremele politice: dreapta radicală; stânga radicală.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C5. Activitatea guvernamentală în România interbelică I 4.5. Perioada instabilității guvernamentale. 4.5. Guvernările Partidului Național Liberal. 4.5. Guvernările Partidului Poporului.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C6. Activitatea guvernamentală în România interbelică II 5.6. Guvernările Partidului Național Țărănesc. 5.6. Guvernările naționaliste I: Partidul Naționalist Democrat. 5.6. Guvernările naționaliste II: Partidul Național Creștin.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C7. Economie și societate în România (1918-1941) 7.1. Economia României între fenomenele de criză și perioadele de prosperitate. 7.2. Societatea românească în perioada 1918-1941. 7.3. Viața cotidiană în România anilor 1918-1941.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C8. Cultura românească și curente de idei după 1918 8.1. Vârfuri ale creației literare și artistice. 8.2. Curente de idei: tradiționalismul și ipostazele sale. 8.3. Curente de idei: europenismul și ipostazele sale.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C9. Totalitarismul românesc I: regimul carlist (1938-1940) 9.1. Instaurarea noului regim. 9.2. Regimul electoral și parlamentar. 9.3. Reformele instituționale ale regimului carlist.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C10. Totalitarismul românesc II: statul național legionar și dictatura condusă de Ion Antonescu 10.1. Instaurarea noului regim; actele de politică internă. 10.2. Acumularea divergențelor între Ion Antonescu și Mișcarea Legionară. Rebeliunea legionară. 10.3. Viața politică internă perioada 1941-1944; totalitarismul politic și economia de război.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C11. Relațiile internaționale ale României în perioada 1918-1941 11.1. România la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920). 11.2. Relațiile internaționale ale României (1918-1941). 11.3. România la Conferința de Pace de la Paris (1946-1947).	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C12. Participarea României la al Doilea Război Mondial 12.1. Campania militară din Răsărit. 12.2. Tratatul de pace cu Aliații și actul de la 23 august 1944. 12.3. Campania militară din Vest.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
C13. România sub regimul comunist 13.1. 1945-1965, primele etape ale comunizării României. 13.2. Instituirea regimului politic comunist; reforma instituțional-statală. 13.3. 1965-1989, de la instaurarea comunismului la criza profundă a regimului.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore

C14. Curs final 14.1. Cauze interne și externe ale proceselor politice și social-economice desfășurate în România. 14.2. Concluzii.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	3 ore
Bibliografie 1. <i>Istoria Românilor. România întregită (1918-1940)</i> , vol. VIII, ed. Ioan Scurtu, București, 2003. 2. <i>Istoria Românilor. România în anii 1940-1947</i> , vol. IX, ed. Dinu C. Giurescu, București, 2008. 3. <i>Istoria Românilor. România în anii 1948-1989</i> , vol. X, ed. Dinu C. Giurescu, București, 2013. <i>Istoria Românilor (1918-1940)</i> , vol. VIII, București, 2003. I. Scurtu, Gh. Buzatu, <i>Istoria Românilor în secolul XX (1918-1948)</i> , București, 1999. M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, <i>Istoria României</i> , București, 1998. Florin Constantiniu, <i>O istorie sinceră a poporului român</i> , București, 1997. Stephen Fischer Galați, <i>România în secolul al XX-lea</i> , Iași, 1998. Henri Prost, <i>Destinul României (1918-1954)</i> , București, 2006. Nicolae Ciachir, <i>Marile puteri și România (1856-1947)</i> , București, 1996. 11. Tismăneanu, Vladimir, <i>Stalinism pentru eternitate. O istorie politică a stalinismului românesc</i> , Iași, 2005.		
8.2. Seminar-laborator		
S1. Constituția din 1866 – constituția din 1923. studiu comparativ 1.1. Principale prevederi ale Constituției din 1866. 1.2. Principale prevederi ale Constituției din 1923. Principii moderne introduse de cele două constituții.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S2. Regimul electoral din România în perioada 1918-1938. 2.1. Contextul social și politic al trecerii de la votul censitar la votul universal; 2.2. Regimul electoral din România în perspectiva legii electorale din 27 martie 1926; 2.3. Aspecte electorale în România interbelică în lucrarea de specialitate a lui Marcel Ivan.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S3. Doctrinile național-țărănistă, liberală și neoliberală în România modernă 3.1. Ideile și conceptele fundamentale ale țărănismului românesc interbelic. 3.2. Ideologie politică și guvernare în istoria P.N.Ț. (1926-1933). 3.3. Liberalismul clasic și neoliberalismul în istoria ideilor politice românești.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S4. Bazele politice și sociale ale extremei drepte românești. 4.1. Precursorii: A.C. Cuza, N.C. Paulescu, Ion Găvănescu; 4.2. Contextul politic intern și internațional al extinderii postbelice a dreptei radicale românești; 4.3. Intelectualitatea și dreapta radicală.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S5. Probleme ale învățământului românesc în perioada interbelică. tendințe generale. legislație. organizare 5.1. Știința de carte a populației României în perioada 1918-1930. date statistice. 5.2. Problema unificării învățământului românesc de toate nivelurile după unirea din 1918. 5.3. Probleme rezolvate – probleme nerezolvate în România deceniilor trei și patru.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S6. Rolul lui Nicolae Titulescu în diplomația românească interbelică 6.1. Atitudinea lui Nicolae Titulescu față de alianțele regionale ale României (Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică) și față de rolul țării în Liga Națiunilor. 6.2. Relațiile româno-sovietice și româno-germane în politica promovată de Nicolae Titulescu. 6.3. Nicolae Titulescu și „Sistemul Versailles”. Între adevăr politic și anacronism.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S7. România în proiectele politice și militare ale Marii Britanii și Germaniei (septembrie 1938 - septembrie 1940) 7.1. Demersurile întreprinse de Regele Carol al II-lea (noiembrie 1938) și de ministrul de externe Grigore Gafencu (aprilie 1939) pe lângă cancelariile occidentale. 7.2. Acordul comercial româno-german (23 martie 1939). 7.3. Acordul economic (anglo-român 11 mai 1939). Problematizarea	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S8. Evenimente ale celui de-al Doilea Război Mondial 8.1. Ultimatumul sovietic. Cedările teritoriale din iunie 1940. 8.2. Arbitrajul de la Viena. 8.3. Actul politic de la 23 august 1944.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S9. Regimul politic în România (24 ianuarie 1941 – 23 august 1944). 9.1. Personalitatea lui Ion Antonescu, <i>conducător al statului</i> . 9.2. Caracterizarea generală a regimului. 9.3. Problema evreiască.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S10. Evenimente ale perioadei 1945-1947. 10.1. Greva regală.	Problematizarea Conversația euristică	2 ore

10.2. Alegerile din anul 1946.	Explicația Demonstrația	
S11. Constituționalismul românesc în a doua jumătate a secolului XX. 11.1. Cadrul istoric. 11.2. Constituțiile regimului comunist (1948, 1952) și Constituția din 1991.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S12. Epoca lui Nicolae Ceaușescu. 12.1. Politica economică. 12.2. Revoluția de la 1989.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S13. România în ultimul deceniu al secolului XX. 13.1. Perioada postcomunistă. 13.2. Criza economică. 13.3. Partidele politice și democrația.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
S14. Drumul României către structurile euro-atlantice 14.1. Aderarea la instituțiile politice ale Europei Occidentale (Consiliul Europei, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa). 14.2. Aderarea la Pactul Nord-Atlantic. 14.3. Aderarea la Uniunea Europeană.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
Bibliografie - Aldea, Victor, Botez, Octavian Gh., <i>Aderarea României la Uniunea Europeană și implicațiile sale asupra comerțului exterior</i>, București, 2005. - Ancel, Jean, <i>Contribuții la istoria României. Problema evreiască 1933-1945</i>, vol. I, partea I, București, 2001. - Benjamin, Lya, <i>Prigoană și rezistență în istoria evreilor din România 1940-1944. Studii</i>, București, 2001. - Busek, Erhard, Mikulitsch, Werner, <i>Uniunea Europeană și drumul spre Răsărit</i>, Iași, 2005. - Buzatu, Gheorghe, <i>România și războiul mondial din 1939-1945</i>, Iași, 1995. - Ciobanu, Mircea, <i>Convorbiri cu Mihai I al României</i>, București, 1992. - Constantiniu, Florin, <i>O istorie sinceră a poporului român</i>, București, 1999. - Crampton, R.J., <i>Europa Răsăriteană în secolul al XX-lea ... și după</i>, București, 2002. - Deletant, Dennis, <i>Aliatul uitat al lui Hitler. Ion Antonescu și regimul său 1940-1944</i>, București, 2008. - Deletant, Dennis, <i>Ceaușescu și Securitatea. Constrângeri și disidență în România anilor 1965-1989</i>, București, 1997. - Fidler, Jiri, Mares, Petr, <i>Istoria NATO</i>, Iași, 2005. - Funderburk, David Britton, <i>Politica Marii Britanii față de România 1938-1940</i>, București, 1983. - Gallagher, Tom, <i>Furtul unei națiuni. România de la comunism încoace</i>, București, 2006. - Georgescu, Vlad, <i>Istoria românilor. De la origini până în zilele noastre</i>, București, Ed. Humanitas, 1992. - Haynes, Rebecca, <i>Politica României față de Germania între 1936 și 1940</i>, Iași, 2003. - Hillgruber, Andreas, <i>Hitler, Regele Carol și Mareșalul Antonescu. Relațiile germano-române (1938-1944)</i>, București, 1994. <i>Istoria României</i>, București, 1998. - Tismăneanu, Vladimir, <i>Stalinism pentru eternitate. O istorie politică a comunismului românesc</i>, Iași, 2005. - Volovici, Leon, <i>Ideologia naționalistă și problema evreiască. Eseu despre formele antisemitismului intelectual în România anilor '30</i>, București, 1995.		

* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

* temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.

* este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Formarea unor deprinderi de analiză și sinteză care să-l facă pe student apt pentru practicarea unor categorii largi de profesii intelectuale. Raportarea științifică la surse și la bibliografie într-o manieră care să-i deschidă perspective profesionale către învățământ, cercetare, domeniul muzeografic, arhivistic etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Verificare scrisă a cunoștințelor	50%
	Parcurgerea bibliografiei		20%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		10%
	Participare la dezbateri		20%
10.6 Standard minim de performanță: Pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5. Demonstrarea competențelor în descoperirea și utilizarea resurselor bibliografice și arhivistice specifice specializării și în realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau științifică, prin realizarea unei cercetări aplicate referitoare la subiectele de seminar, bazată pe investigarea bibliografiei speciale și pe documentare de teren.			

Data completării
11.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departamen
01.10.2025

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Dumitran Daniel